

Mala DigitAgenda 2017

Gospodarska zbornica Slovenije

5. maj 2017

Digitalizacija in MSP

Digitalizacija pomeni tudi za mikro, mala in srednja podjetja ter podjetnike nujnost sprememb in predstavlja celo predpogoj za njihovo prihodnjo vključenost v tržne verige in/ali obstoj na trgu sploh. To dejstvo samim podjetjem nalaga pospešeno usmeritev v aktivnosti, ki bodo zagotovile zadostno osnovo za doseganje višje stopnje digitalnega poslovanja na vseh ravneh. Pri tem je in bo pomembno, da jim poskušamo zagotoviti čim več pomoči in podpore ter čim manj dodatnih bremen in ovir.

Čas ni naš zaveznik. Upoštevati velja, da bodo zamudniki in tisti, ki bodo sprejemali napačne odločitve o uvajanju digitalizacije - zelo podobno kot pred 25 leti ob uvajanju prve resnejše računalniške podpore - utrpeli velik, morda celo nepopravljiv konkurenčni zaostanek.

Na ravni podjetij bodo spremembe na vseh treh ravneh delovanja: na izvedbeni, taktični in strateški.

- Pri izvedbenih procesih bosta delo in osnovna raven odločanja bistveno bolj avtomatizirani, kompetence operativcev pa se bodo zato povečale.
- Na taktični ravni bodo digitalno podprti procesi kreative in odločanja, kar bo prav tako povzročilo višjo kompetenčno raven sodelavcev.

- Posledično bo lahko na strateški ravni doseženo bolj učinkovito delovanje, hitrejše odločanje ob bolje pripravljenih osnovah, hitreje dosegljivih podatkih in z boljšim obvladovanjem tveganj.

Pametna digitalizacija za MSP

Slovenska mikro, mala in srednja podjetja ter podjetniki potrebujejo na področju digitalizacije razvojni skok pri notranjem poslovanju, poslovanju s poslovnimi partnerji in pri poslovanju z državo in EU.

Pri tem je zelo pomembno, da bodo podjetja in podjetniki dobili prava digitalna orodja in da bodo deležni ukrepov za hitrejšo digitalizacijo, ki bodo najbolj učinkoviti in primerni zanje.

Posebej za malo gospodarstvo je ključno, da razvijamo humano digitalizacijo, pri kateri je v ospredju človek, ne pa računalnik in informacijska tehnologija (IT). Človek je tisti, ki skrbi za dobro poslovanje. Človek mora znati uporabljati digitalizacijska orodja, s ciljem čim uspešnejšega sodelovanja z vsemi deležniki pri svojem poslovanju. Uvajanje digitalizacijskih novosti mora nujno upoštevati smiselnost uvedbe pravih orodij in hkrati uporabniško izkušnjo podjetij, zaposlenih in kupcev.

Splošno stanje

17. mesto v EU

Digitalizacija v Sloveniji: Slovenija se nahaja na 17. mestu v EU po indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (DESI, 2017). Od splošnih razmer je odvisna tudi hitrost digitalizacije mikro, malih in srednjih podjetij ter podjetnikov.

Ambicija: najmanj 3 mesta višja uvrstitev do leta 2020.

3,6 % delež specialistov

Specialisti za IKT: Delež IKT specialistov v Sloveniji je 3,6 % (13. mesto v EU). V prihodnosti bo ta poklic še bolj iskan, ne le doma, temveč tudi v tujini, zato lahko pričakujemo tudi odliv teh kadrov.

Ambicija: dvig deleža IKT specialistov na 4 % do leta 2020.

Stanje v gospodarstvu

1/3 zaposlenih

e-veščine: Tretjina zaposlenih in samozaposlenih ima pomanjkljive e-veščine ali je celo brez njih.

Ambicija: znižanje tega deleža na 20 % do leta 2020.

12 predlogov za digitalizacijo MSP

A. Lažje in preglednejše poslovanje MSP (poslovanje MSP z državo)

1. Digitalni obrazci, zahtevki in aplikacije: resetiranje in posodobitev sistema.

a. »One stop shop« brez obrazcev. Ena vstopna točka za ključne podatke, da jih državljanom in podjetjem ne bo treba vpisovati, predvsem pa ne tolikokrat kot zdaj. Sistem naj bo prijazen uporabnikom, ne da vsaka enota javne uprave posebej zahteva toliko identičnih podatkov kot druge enote. Še več: pogosto se kljub digitalni prijavi zahtevajo dokumenti tudi v fizični obliki.

Država bi morala pregledati vse obrazce, jih narediti prijazne in razumljive.

Učinek: bistveno manj birokracije za državljane, podjetja in javno upravo.

b. Poenostavitev, tudi ukinitve številnih vrst poročanja oz. posredovanja obveznih podatkov državnim institucijam. Poenotenje delovanja in sodelovanje med posameznimi državnimi institucijami, vključenimi v postopke, ki MSP nalagajo različna opravila (npr. ZZZS in ZPIZ, državni skladi itd.). Poenotenje istovrstnih podatkov na e-zahtevkih za sofinanciranje na področju vseh javnih institucij (ZRSZ, SPIRIT ...). Izobraževanje zaposlenih v državni administraciji za pridobitev potrebnih novih, z digitalizacijo povezanih znanj in kompetenc.

Učinek: večja uspešnost in učinkovitost na ravni države in gospodarstva

c. Nadgradnja aplikacij (e-davki, Intrastat) na način, da bodo aplikacije uporabniku prijaznejše. Posodobitve vtičnikov na e-davkih največ 2-krat letno, in to v nebilančnem obdobju. Omogočanje delovanja državnih aplikacij na vseh ključnih brskalnikih.

Učinek: hitrejši in lažji prehod na e-poslovanje, prihranek časa.

2. Vsebinska operativna izboljšava javnega naročanja.

Ta hip so številne pomanjkljivosti, ker z uporabniškega zornega kota sistem ni dodelan. Zato se pojavljajo številne vsebinske napake. Predlagamo:

- poenostavitev postopkov v prvi fazi; zagotovitev delovanja on-line sistema ter kakovostno in strokovno pripravljeno učinkovito službo za informacije in pomoč;
- poenotenje razpisne dokumentacije različnih javnih naročil za enake/podobne storitve/blago;
- poenotenje postopkov izbire ponudnikov, spremljanja in poročanja ter nadzora med vsemi javnimi naročniki;
- uvedbo digitalnih postopkov v celotnem ciklu javnega naročila brez obveznega prilaganja pisne dokumentacije (npr. da se priloge pošiljajo izključno v skenirani obliki);
- dosledno uporabo evropskih standardov, meril, postopkov itn. namesto »bogatenja« teh z dodatnimi nacionalnimi omejitvami.

Učinek: večja kakovost in poenostavitev postopkov digitalnega javnega naročanja.

3. Digitalni samonadzori za inšpekcije.

Omogočiti internetno preverjanje zakonskih zahtev za posamezne dejavnosti (minimalni standardi – »checking liste« ali pametni inšpektor).

Učinek: pregledne zakonske zahteve, lažja priprava poslovnih subjektov na inšpekcijske preglede ter poenotenje interpretacij in standardov inšpektorjev.

4. Delovni ritem v novi dobi.

Na E-Vem točkah dodati možnost skrajšanja delovnega časa brez odjave stare in prijave nove pogodbe (M3).

Uvajanje zaposlenim bolj prijaznih in bolj prožnih oblik dela, ki jih omogoča digitalizacija.

Učinek: večja prožnost poslovanja.

1/3 družb

e-poslovanje: 1/3 družb si izmenjuje notranje podatke po elektronski poti (ERP).

Ambicija: dvig deleža takšnih družb na polovico do leta 2020.

17 % uporabnikov omrežij

Uporaba socialnih omrežij: Delež družb, ki uporabljajo socialna omrežja v korporativne namene, je 17 %.

Ambicija: dvig deleža na 25 % do leta 2020.

Stanje v malem gospodarstvu

14 % delež specialistov

Specialisti za IKT v MSP: Delež malih podjetij, ki zaposlujejo IKT specialiste, je bil le 14-odstoten (2015).

Ambicija: dvig deleža podjetij na 20 % do leta 2020.

B. Hitrejši razvoj MSP (razvojni ukrepi države in podjetij)

5. Izobraževanje za digitalizacijo.

Opredelitev nove/ustreznejše klasifikacije delovnih mest (z novimi kompetencami) in segmentiranje zaposlenih glede na potrebe in sposobnosti za pridobivanje novih znanj.

Učinek: boljša in preglednejša ponudba kadrov za digitalizacijo.

6. Razvojni vavčerji za digitalizacijo znotraj podjetij.

Za različne namene: za poenotenje standardov, vlaganje v IT, optimiziranje poslovnih procesov, za digitalizacijo poslovanja s partnerji v verigi, za digitalizacijo internacionalizacije poslovanja podjetij (denimo sofinanciranje učinkovitega spletnega poslovanja) ...

Učinek: pospešitev digitalnega razvoja MSP.

7. Digitalna in subvencijska podpora MSP za prijavo na razpise EU.

Veliko sredstev EU ostane neizkoriščenih, ker se MSP ne znajo prijaviti na razpise. Administriranja je veliko, zato si številni MSP tega ne morejo privoščiti. Obenem pa so potencialna sredstva EU velika. Zato predlagamo, da se uvede subvencioniranje prijav na evropske razpise, pri čemer naj se postopki tudi maksimalno digitalizirajo.

Učinek: uspešnejše črpanje sredstev EU z manj birokratskimi postopki.

8. Digitalna promocija in trženje butičnega turizma.

Majhni ponudniki so pri financiranju projektov pogosto izločeni, zato predlagamo:

- spremembo davčne zakonodaje za lažjo vzpostavitev virtualnih agencij (problem: v primeru skupnega trženjskega nastopa na digitalni platformi oziroma v primeru virtualne agencije velja višja stopnja DDV tudi za turistične storitve, ne le za trženje teh storitev),
- močnejšo digitalno promocijo ponudnikov slovenskega butičnega turizma prek STO.

Učinek: večja promocija in učinkovitejše trženje malih ponudnikov turističnih storitev.

9. Digitalizacija mestnih središč

Razvojna podpora povezanosti (vavčerji) različnih deležnikov v mestih (javnih in zasebnih) in tako olajšanje ažurne komunikacije med njimi. Npr. z digitalno platformo, "urbanimi aplikacijami" ipd.

Učinek: promocija in učinkovitejše trženje podjetnikov v mestnih središčih.

C. Poslovna podpora MSP (podpora MSP znotraj gospodarstva)

10. Več digitalnih kompetenc

Izobraževanje zaposlenih za pridobivanje večjih in novih kompetenc v povezavi z digitalizacijo.

Učinek: priprava zaposlenih na digitalizacijo.

11. Paket storitev za MSP

Popis storitev, ki jih potrebuje vsak MSP, in ponudba nabora teh storitev, s čimer se olajša poslovanje MSP.

Učinek: pospešitev digitalnega poslovanja MSP v povezavi s ponudniki najbolj generalnih storitev za MSP.

12. Poenotenje standardov.

(Re)organizacija poslovanja podjetij v smislu standardizacije procesov in postopkov kot osnova za (nadaljnjo) digitalizacijo, ki mora biti v korist podjetjem samim. Zato je nujna tudi poenostavitev izbire in implementacija digitalnih rešitev za mala podjetja po panogah.

Učinek: digitalizacija in poenostavitev poslovnih procesov v podjetjih in verigah.

14 % s hitrim dostopom

Internetna povezava: Širokopasovno internetno povezavo s hitrostjo vsaj 100 Mbit/s ima 14 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi.

Ambicija: dvig deleža podjetij s hitro širokopasovno povezavo na 25 % do leta 2020.

13 % s spletno prodajo

Spletna prodaja: Delež MSP, ki prodajajo prek spleta, je 13 % (18. mesto v EU).

Ambicija: dvig deleža MSP-jev, ki prodajajo prek spleta, na 20 % do leta 2020.

9 % uporablja RFID

Internet stvari: 9 % majhnih podjetij uporablja RFID (radijsko identifikacijsko tehnologijo), ki je ključna za internet stvari.

Ambicija: dvig deleža teh podjetij na 20 % do leta 2020.

Ustvarjalci Male DigitAgende 2017

Agenda za malo gospodarstvo 2017, to je Mala DigitAgenda, je osredotočena na 12 ključnih predlogov za pametno digitalizacijo, ki izhajajo iz izkušenj in pogledov iz prakse. Predlagatelji so člani strateške skupine Podjetniška Slovenija (čezsektorske skupine za malo gospodarstvo pri GZS), združenja in zbornice, ki delujejo pod okriljem GZS.

Mala DigitAgenda 2017 bo obravnavana na 6. Vrhu malega gospodarstva, ki bo 16. maja 2017.

Strateška skupina Podjetniška Slovenija:

Tomaž Jug, EDITOR d.o.o.

Andreja Kert, EKONIUS d.o.o.

Igor Zorko, ZZI d.o.o.

Aleksander Mladovan, PARK LIJAK ALEKSANDER MLADOVAN S.P.

Mitja Lotrič, LOTRIČ meroslovje d.o.o.

Janko Kodila, KODILA d.o.o.

Martin Žigo, PARADAJZ d.o.o.

Miran Rauter, HERMI d.o.o.

Špela Kumelj, REGISTRATOR d.o.o.

Marjan Batagelj, POSTOJNSKA JAMA d.d.

Jure Triller, IDENTIKS d.o.o.

Boštjan Gaberc, MIKROGRAFIJA d.o.o.

Matej Leskovar, IMAGINE d.o.o.

Lan Hvastija, OPTIPRINT d.o.o.

Matej Feguš, DONAR d.o.o.

Davor Žic, I.T.TIM d.o.o.

Matej Štefančič, EFOS d.o.o.

Izdala

Gospodarska zbornica Slovenije

Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

T: 01 5898 000, F: 01 5898 100

www.gzs.si, info@gzs.si

Facebook: GSZsi, Twitter: GZSnovice, Youtube: GZSvideo, blog.gzs.si

Ljubljana, 5. maj 2017

Gospodarska
zbornica
Slovenije